

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W GDAŃSKU**

RGD.62-10/06/IPW

Gdańsk, dnia 12 kwietnia 2006r.

DECYZJA Nr RGD.8/2006

Na podstawie art. 23e ust. 1 i 2 w związku z art. 23a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2005r., Nr 244, poz. 2080) oraz stosownie do treści art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 18, poz. 172 ze zmianami),

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu, przeciwko przedsiębiorcy: B [...] G [...], prowadzący działalność gospodarczą pod firmą BMG, **uznaje się** działania tego przedsiębiorcy, polegające na umieszczaniu we wzorcu umownym: „*Ogólne warunki sprzedaży pojazdów używanych*” zapisu, zawartego w części: „*Rozwiązywanie sporów*” w pkt 1, o treści: „*W przypadku powstania sporu związanego z Umową Strony obowiązane są dążyć do jego rozwiązania w drodze ugodowej. Strony zgłoszą nawzajem swoje roszczenia na piśmie i podejmą negocjacje w celu doprowadzenia do ugody. W przypadku nie rozwiązania sporu w powyższy sposób w ciągu dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia przez którąkolwiek ze Stron drugiej Stronie roszczenia na piśmie, spór podlega rozstrzygnięciu przez sąd powszechny rzeczowo i miejscowo właściwy dla siedziby Sprzedawcy*”, który zbieżny jest w swojej treści z niedozwolonym postanowieniem wzorca umownego wpisanym na podstawie art. 479⁴³ Kpc do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone pod poz. 92, **za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** w rozumieniu art. 23a ust 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającą na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ § 2 Kpc i **stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 24 lutego 2006r.**

UZASADNIENIE

W dniu 6 stycznia 2006r., Delegatura UOKiK w Gdańsku w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczęła postępowanie wyjaśniające mające na celu ustalenie, czy pisemne umowy sprzedaży, regulaminy i inne dokumenty wewnętrzne normujące prawa i obowiązki stron obowiązujące w 2006 r., stosowane przez przedsiębiorców prowadzących auto-komis, są zgodne z ustawą o ochronie [...] oraz innymi ustawami, ma-

80-824 GDAŃSK, UL. PODWALE PRZEDMIEJSKIE 30

TEL./FAX (058) 346-29-32, 346-29-33, 301-51-75

E-MAIL: GDANSK@UOKIK.GOV.PL

jącymi za zadanie chronić prawa konsumentów, a w szczególności, czy nie stanowią niedozwolonych klauzul umownych określonych w art. 385¹ i nast. Kodeksu cywilnego.

W toku postępowania otrzymano m.in. wzorzec umowy pn.: „*Ogólne warunki sprzedaży pojazdów używanych*”, opracowany i stosowany przez przedsiębiorcę: B [...] G [...] prowadzący działalność gospodarczą pod firmą BMG.

Analiza zapisów umownych zawartych w przedmiotowym wzorcu wskazała, iż postanowienia punktu 1, części o nazwie „*Rozwiązywanie sporów*” o treści: „*W przypadku powstania sporu związanego z Umową Strony obowiązane są dążyć do jego rozwiązania w drodze ugodowej. Strony zgłoszą nawzajem swoje roszczenia na piśmie i podejmą negocjacje w celu doprowadzenia do ugody. W przypadku nie rozwiązania sporu w powyższy sposób w ciągu dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia przez którąkolwiek ze Stron drugiej Stronie roszczenia na piśmie, spór podlega rozstrzygnięciu przez sąd powszechny rzeczowo i miejscowo właściwy dla siedziby Sprzedawcy*”, zbieżne są w swojej treści z niedozwolonymi postanowieniami umownymi wpisanymi do rejestru takich postanowień (por. min. wyroki Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: z dnia 31 stycznia 2003r., sygn. akt XVII Amc 31/02; z dnia 19 kwietnia 2004r., sygn. akt XVII Amc 59/03).

Mając na uwadze te ustalenia, organ antymonopolowy postanowieniem z dnia 13 lutego 2006 r. wszczął z urzędu przeciwko B [...] G [...], postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na umieszczeniu w umowie ww. zapisu, który stanowi naruszenie art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji [...].

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania przedsiębiorca B [...] G [...] pismem z dnia 24 lutego 2006 r. oświadczył, iż „*...postanawiamy uwzględnić w całości zastrzeżenia organu antymonopolowego. W związku z powyższym firma BMG B G opracowała nowy wzorzec Ogólnych warunków sprzedaży pojazdów używanych, który z dniem 24/02/2006 stosowany będzie w naszej sieci sprzedaży*”

Na tę okoliczność przedsiębiorca dostarczył zmodyfikowany wzór pn.: „*Ogólne warunki sprzedaży pojazdów używanych*”.

W toku prowadzonego postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje:

Pan B [...] G [...] prowadzi działalność gospodarczą pod firmą BMG na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Miasta Gdyni pod numerem [...]. Przedmiotem działalności przedsiębiorcy jest m. in.:

- ✓ sprzedaż hurtowa pojazdów samochodowych,
- ✓ sprzedaż detaliczna pojazdów samochodowych,
- ✓ konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych,
- ✓ pomoc drogowa oraz pozostała działalność usługowa związana z pojazdami samochodowymi.

dowód: zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Miasta Gdyni z dnia 17 marca 2006r.

Przedsiębiorca B [...] G [...] stosuje w obrocie z konsumentami wzorzec umowy pn.: „*Ogólne warunki sprzedaży pojazdów używanych*”, który w pkt 1, części o nazwie „*Rozwiązywanie sporów*” zawiera postanowienie o treści: „*W przypadku powstania sporu związanego z Umową Strony obowiązane są dążyć do jego rozwiązania w drodze ugodowej. Strony zgłoszą nawzajem swoje roszczenia na piśmie i podejmą negocjacje w celu doprowadzenia do ugody. W przypadku nie rozwiązania sporu w powyższy sposób w ciągu*

dwóch miesięcy od dnia zgłoszenia przez którąkolwiek ze Stron drugiej Stronie roszczenia na piśmie, spór podlega rozstrzygnięciu przez sąd powszechny rzeczowo i miejscowo właściwy dla siedziby Sprzedawcy”.

dowód: przekazany przez przedsiębiorcę wzorzec pn.: „Ogólne warunki sprzedaży pojazdów używanych”.

Organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Instrumenty przewidziane przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów gwarantują możliwość podjęcia bezpośredniej ochrony konsumentów, których prawa mogą zostać istotnie ograniczone poprzez określone zachowania przedsiębiorców, wykorzystujących posiadaną przewagę kontraktową w kontaktach z nieprofesjonalnymi uczestnikami rynku w dwojakiego rodzaju sytuacjach, tj. wówczas, gdy przedsiębiorcy ci:

- ✓ nadużywają zajmowaną na rynku pozycję dominującą poprzez stwarzanie konsumentom uciążliwych warunków dochodzenia swoich praw (art. 8 ust. 2 pkt 7 - praktyka ograniczająca konkurencję),
- ✓ naruszają zbiorowe interesy konsumentów, np. działają wobec konsumentów w sposób bezprawny (art. 23a ust. 1), naruszają obowiązek udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, czy stosują wzorce umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ K.p.c. (art. 23a ust. 2).

Dla udowodnienia stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów nie jest wymagane wykazanie, że zajmuje on szczególną, kwalifikowaną (dominującą) pozycję na rynku. Źródłem tego rodzaju praktyk nie jest bowiem jedynie siła ekonomiczna i władza rynkowa profesjonalisty, ale jego przewaga nad nieprofesjonalnymi uczestnikami obrotu, przejawiająca się nie tyle w indywidualnych transakcjach, co w relacjach z nieskonkretyzowaną - co do ilości - grupą odbiorców. Można więc wówczas mówić o wspólnej cesze stosunków danego rodzaju, nawiązywanych pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentami. Dla rozstrzygnięcia, czy – w danym przypadku – mamy do czynienia ze zbiorowym interesem, koniecznym i wystarczającym jest więc spełnienie przesłanki, że kwestionowanymi działaniami są, lub mogą być dotknięci obecni, czy nawet potencjalni klienci przedsiębiorcy. Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie prawnej. Zakazane są więc takie zachowania przedsiębiorców, które naruszają uprawnienia nieprofesjonalnych uczestników rynku, poprzez stosowanie wobec nich działań, jak zaznaczono już wcześniej określonych w art. 23a ust. 1 i 2.

Zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów: *„Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów”.* Zgodnie zaś z art. 23a ust. 2 powołanej ustawy *„Za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności [...] naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji [...]”.*

Dla orzeczenia, że konkretne zachowanie rynkowe przedsiębiorcy stanowi przejaw stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest wykazanie i udowodnienie, że podejmowane przez tego przedsiębiorcę działanie:

- ✓ ujawnia się w obrocie konsumenckim, a więc w relacjach pomiędzy podmiotem posiadającym przymiot przedsiębiorcy a konsumentami,
- ✓ nie odnosi się do indywidualnych przypadków, ale charakteryzuje stan relacji zawieranych z pewną zbiorowością konsumentów,
- ✓ jest bezprawne,
- ✓ godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że stronami „*Ogólnych warunków sprzedaży pojazdów używanych*” są:

- ✓ B [...] G [...] prowadzący działalność gospodarczą pod firmą BMG, a więc przedsiębiorca, przez którego – zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.) – rozumie się osobę fizyczną, prawną i jednostkę organizacyjną nie będącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą,
- ✓ konsument zgodnie z art. 22¹ Kodeksu cywilnego konsumentem jest osoba fizyczna lub prawna dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Umowa zawierana jest więc w obrocie konsumenckim przez „*profesjonalistę*”, będącego synonimem przedsiębiorcy oraz nieprofesjonalnego uczestnika obrotu – konsumenta, któremu przedkładany jest wzorzec umowy opracowany przez B [...] G [...] i stosowany w stosunkach z klientami indywidualnymi.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 listopada 1964r. (Dz.U. Nr 43, poz. 269) Kodeks postępowania cywilnego, mówiąc o właściwości miejscowej, można wyróżnić właściwość: ogólną, przemianą oraz wyłączną.

Zasadę, w zakresie właściwości miejscowej konstytuuje art. 27 K.p.c. § 1:

„Powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania”.

Właściwość wyłączna dotyczy powództw związanych m.in. z prawem rzeczowym na nieruchomości, dziedziczeniem, stosunkami między rodzicami i dziećmi.

Przepisy dotyczące właściwości przemiennej przewidują możliwość wytoczenia powództwa o ustalenie istnienia umowy, jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, jak też odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości, miejsce to powinno być stwierdzone dokumentem. Przepisy te (art. 31 i nast. K.p.c.) umożliwiają powodowi dokonanie wyboru pomiędzy sądem właściwości ogólnej, a innym sądem oznaczonym w tych przepisach, w zależności, który sąd jest dla niego dogodniejszy.¹ Nie jest zatem dopuszczalne narzucenie właściwości przemiennej przez jedną ze stron stosunku prawnego, a jedynie następczy jej wybór w chwili powstania roszczenia wynikającego z umowy.

Artykuł 46 K.p.c. przewiduje możliwość zawarcia tzw. umowy prorogacyjnej. Zgodnie z jego treścią, strony mogą umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących wyniknąć w przyszłości z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten, jeżeli strony nie postanowiły inaczej, będzie wówczas wyłącznie właściwy. W świetle przytoczono-

¹ Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Pod redakcją K. Piaseckiego, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 1996r., str.164.

nego przepisu możliwe jest odejście od generalnego modelu właściwości ogólnej, jednak tylko wtedy, gdy jest to przedmiotem indywidualnego uzgodnienia umownego. Skuteczność takiej umowy zależy zatem od zgodnego wyrażenia woli stron, poprzez zawarcie stosownej umowy prorogacyjnej, określonej w art. 46 K.p.c. Nie może być za taką poczytywany, wzorzec stosowany przez przedsiębiorcę: B [...] G [...] prowadzący działalność gospodarczą pod firmą BMG, gdyż zawiera on zbiór opracowanych (gotowych) i obowiązujących przepisów (klauzul), przygotowanych przez przedsiębiorcę, bez współdziałania i woli jego kontrahentów. Jest to zatem wzorzec umowny, poprzez który definiuje się w literaturze przedmiotu² wszelkie jednostronnie przygotowane z góry, przed zawarciem umowy, gotowe klauzule, w postaci warunków umów, ich wzorów, regulaminów itp. i jako taki, nie może być rozpatrywany jako wyraz woli obu stron czyli umowa. Bezspornym jest, co wykazano w toku postępowania wyjaśniającego, iż przedsiębiorca B [...] G [...] stosuje wzorce umowne w stosunku do swoich klientów, nie zawiera zaś umów indywidualnie uzgadnianych.

Wzorzec umowny jako akt o charakterze ogólnym, narzucony przez proponenta jego kontrahentowi, może stanowić zagrożenie dla interesów drugiej strony, bowiem³:

- ✓ wyłącza swobodę oceny sytuacji i podjęcia decyzji przez kontrahenta proponenta,
- ✓ bardzo często zawiera postanowienia krzywdzące drugą stronę, nierównomiernie określając ryzyko transakcji, zawierając niesymetryczne rozłożenie praw i obowiązków, przyznając tylko proponentowi uprawnienia kształtujące stosunek prawny, zawierając wyłączenia poziomu ochrony przyznanej słabszej stronie przez samo prawo,
- ✓ wzorce fingują istnienie konsensusu na - w rzeczywistości- niechciane klauzule,
- ✓ wzorce manewrują możliwościami wynikającymi z wyboru prawa właściwego, co niesie ze sobą zagrożenie dla ekonomicznych interesów konsumenta, a nierzadko i dla jego bezpieczeństwa i zdrowia.

Z tych też powodów stosowane przez przedsiębiorców wzorce umowne podlegają szczególnemu nadzorowi i stałej kontroli. Specjalne instrumenty tej kontroli zostały wprowadzone do kodeksu cywilnego w wyniku dokonanej w 2000r. nowelizacji tego aktu prawnego. Dotyczą one m.in. kontroli treści wzorca, która ma charakter abstrakcyjny i obejmuje poszczególne jego przepisy „klauzule”, pojedynczo lub zbiorowo, czyli cały wzorzec lub jego określone fragmenty.

Zgodnie z przepisami art. 385³ pkt 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – kodeks cywilny (Dz. U. nr 16, poz 93 ze zm.): „*W razie wątpliwości uważa się, że niedozwolonymi postanowieniami umownymi są te, które w szczególności wyłączają jurysdykcję sądów polskich lub poddają sprawę pod rozstrzygnięcie sądu polubownego polskiego lub zagranicznego albo innego organu, a także narzucają rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy.*”. Postanowienia, o których mowa w zdaniu poprzednim, należą zatem do tzw. klauzul niedozwolonych, objętych domniemaniem abuzywności.

Zgodnie z treścią art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji [...], „*za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umowy, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy*”

² E. Łętowska, Ochrona niektórych praw konsumentów, Komentarz, 3. Wydanie, wydawnictwo C.H. Beck, W-wa 2001r., s. 75.

³ E. Łętowska, Ochrona niektórych praw konsumentów, Komentarz, 3. Wydanie, wydawnictwo C.H. Beck, W-wa 2001r., s. 76.

uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479 [45] Kodeksu postępowania cywilnego ...”.

Dla bytu praktyki, określonej powołanym przepisem, niezbędnym jest łączne wystąpienie następujących przesłanek:

- ✓ przedsiębiorca musi stosować wzorzec umowy,
- ✓ określone postanowienia wzorca umowy muszą, wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zostać uznane za niedozwolone,
- ✓ postanowienia niedozwolone muszą zostać wpisane do właściwego rejestru, przez organ do tego uprawniony.

Zgodnie z art. 479³⁶ K.p.c. sprawy o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone należą do wyłącznej właściwości Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Uznanie przez Sąd rażącego naruszenia interesów konsumentów poprzez stosowanie danej (konkretnej) klauzuli umownej skutkuje wpisaniem takiego postanowienia do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone. Organem wyznaczonym do prowadzenia tego rejestru i dokonywania wpisów do rejestru bezprawnych klauzul umownych jest – zgodnie z art. 479⁴⁵ K.p.c. – Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W oparciu o przeprowadzoną analizę przepisów wzorców obowiązujących kontrahentów skarżonego (konsumentów) ustalono, że określone zapisy ww. wzorca zbieżne są z brzmieniem niedozwolonego postanowienia umownego wpisanego do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone m.in. wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 31 stycznia 2003r., sygn. akt XVII Amc 31/02, o treści *„Wszelkie spory wynikłe na tle zawartej umowy podlegają wyłączności sądu powszechnego dla siedziby firmy przyjmującej zamówienie”*.

W ocenie organu antymonopolowego za całkowicie zasadne należy przyjąć stanowisko reprezentowane przez Sąd Apelacyjny, który rozpatrując sprawę z zakresu niedozwolonych postanowień umownych (por. wyroki Sadu Apelacyjnego w Warszawie VI Wydział Cywilny z dnia 29.09.2005r, sygn. akt VI ACa 381/05 oraz z dnia 16.11.2005r., sygn. akt VI ACa 473/05) stwierdził m.in., że *„Celem postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone jest tzw. abstrakcyjna kontrola wzorców, dokonana w oderwaniu od konkretnej umowy, zaś wyrok uwzględniający powództwo przez uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone i zakazanie ich stosowania ma, zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c., od chwili wpisania do odpowiedniego rejestru, skutek także wobec osób trzecich. Rozszerzona prawomocność materialna takich wyroków stanowi przeszkodę procesową dla ponownego rozpoznawania sprawy dotyczącej uznania za niedozwolone postanowień wzorców umowy, które zostały uznane za niedozwolone prawomocnymi wyrokami wpisanymi do rejestru prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów prowadzonego zgodnie z art. 479⁴⁵ k.p.c. Wpisanie do rejestru wzorca umowy uznanego za niedozwolony wyłącza ponowne wytoczenie powództwa w tym przedmiocie, także przez osobę nie biorącą udziału w sprawie, w której wyrok wydano, zaś pozew obejmujący takie powództwo podlega odrzuceniu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. – takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 grudnia 2003r. III CZP 95/03 (OSNC 2005//2/25)”*.

Należy więc przyjąć, zgodnie z art. 479⁴³ K.p.c., że orzeczenie sądu w danej sprawie ma skutek także wobec osób trzecich. Stąd też za niedozwolone mogą zostać uznane także postanowienia umowne stosowane przez innych przedsiębiorców, jeżeli tylko

ich treść, czy dokonana wykładnia językowa, wskazują na identyczny zamiar, czy skutek prawny.

Warunkiem koniecznym i wystarczającym dla uznania danego zachowania przedsiębiorcy za bezprawne i godzące w interesy konsumentów nie jest więc, aby zachowana była literalna identyczność obu porównywanych klauzul. Niewielkie, czy nieznaczące różnice, modyfikacje treści warunków umownych, nie przesądzają więc o braku możliwości uznania kontrolowanych postanowień również za niedozwolone, jeżeli tylko wskutek stosowania takich warunków umownych dochodzi do naruszenia takich samych praw kontrahenta przedsiębiorcy, zwykle konsumenta indywidualnego.

Z porównania kwestionowanego zapisu umowy i postanowienia umieszczonego w rejestrze wynika, że treści tych przepisów są na tyle zbieżne z brzmieniem wskazanej klauzuli, iż można przyjąć, że mamy do czynienia z tym samym postanowieniem umownym. Porównywane warunki konstytuują w sposób identyczny zarówno prawa jak i obowiązki kontrahentów (konsumentów), a w szczególności ograniczają właściwość rozstrzygania sporów do wskazanego sądu.

Dla postawienia przedsiębiorcy zarzutu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, konieczne jest spełnienie dwóch przesłanek:

- ✓ bezprawność działania przedsiębiorcy,
- ✓ wykazanie, że działanie to narusza zbiorowe interesy konsumentów.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że wszystkie ww. ustawowe przesłanki art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji [...] zostały spełnione. Bezprawność działania polega na stosowaniu przez skarżonego przedsiębiorcę wzorca umownego, którego treść zawierała postanowienie uznane za bezprawne i wpisane do rejestru klauzul niedozwolonych. Jego działania kolidują zatem z przepisami prawa, co jest wystarczającą przesłanką do uznania ich za bezprawne (*por. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz pod redakcją Janusza Szwejki, Urząd Antymonopolowy, Warszawa 1994, s.38-39*). Ponadto, zgodnie z treścią powołanego art. 385³ pkt 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – kodeks cywilny za niedozwolone należy uznać takie postanowienia umowy, które m.in. narzucają rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy. W świetle ustaleń stanu faktycznego oraz poczynionych wyżej rozważań, nie ulega wątpliwości, że z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Istotą praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów jest bezprawne działanie przedsiębiorcy godzące w zbiorowe interesy konsumentów. Przy czym przez zbiorowy interes rozumie się interes ogółu konsumentów. W przedmiotowej sprawie bezprawnym działaniem przedsiębiorcy jest stosowanie postanowień uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone, które naruszają interes konsumentów poprzez jednostronne narzucenie jurysdykcji sądu właściwego dla siedziby Sprzedawcy, a tym samym ograniczają dyspozytywność art. 27 i 28 K.p.c. Ze względu na to, że oferta przedsiębiorcy B [...] G [...] kierowana była i jest do bliżej nieokreślonej liczby klientów, najczęściej konsumentów indywidualnych, uznać należy, że zachowanie przedsiębiorcy wypełniało dyspozycję art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji [...], dotyczącą stosowania wzorców, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Zgodnie jednak z brzmieniem art. 23e ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji [...], jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania zarzucanej praktyki, organ antymonopolowy nie wydaje decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechanie jej stosowania. W takiej sytuacji organ antymonopolowy zgodnie

z ust. 2 tegoż artykułu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

W przedmiotowej sprawie uznać należy, że B [...] G [...] , sporządzając nowy wzorzec pn.: „*Ogólne warunki sprzedaży samochodów używanych*”, zawierający nowe postanowienia umowne w zakresie jurysdykcji, zaniechał stosowania zarzucanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów z dniem 24 lutego 2006 r.

Mając na uwadze wszystkie okoliczności sprawy organ antymonopolowy orzekł jak w sentencji.

POUCZENIE: Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji [...] w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Gdańsku
Roman Jarząbek

Otrzymuje:

1. B [...] G [...] prowadzący działalność gospodarczą pod firmą BMG
2. a/a